

600 VJET TË KOMISARËVE TË TOKËS SË SHENJTË

KOMISARËT: AMBASADORËT E TOKËS SË SHENJTË QË PREJ 600 VITESH

Më 14 shkurt 1421, papa Martini V shpalli bullën e tij “His quae pro ecclesiasticarum” që u bë akti i lindjes së Komisariateve të Tokës së Shenjtë. 600 vjet më vonë, më 14 shkurt 2021, Kustodia e Tokës së Shenjtë dhe 67 Komisaritet e Tokës së Shenjtë do ta festojnë këtë ngjarje.

Duke e ditur mirë se nuk mund të ishin në çdo anë të botës në të njëjtën kohë dhe duke u gjendur në kulmin e viteve të reformës, në të cilat dy prej temave qendrore ishin lëmosha dhe varfëria, françeskanët ua besuan fillimisht laikëve përgjegjës që të “siguronin” mbështetje ekonomike për Tokën e Shenjtë: kështu lindi figura e Prokurorit, që i parapriu Komisarit.

Të mbështetur prej përmbajtjes së dy bullave papnore, gjatë shekujve laikët u zëvendësuan gradualisht prej fetërve françeskanë, aq sa sot të gjithë Komisarët e Tokës së Shenjtë janë rregulltarë të emëruar prej eprorit të tyre territorial në këshillim me Kustodin e Tokës së Shenjtë.

Që prej fillimit të misionit Komisaritet janë një institucion i domosdoshëm: përfaqësojnë disa ura mes misionit të Tokës së Shenjtë dhe kishave lokale.

LETRA E ATIT TË SHENJTË

Me rastin e 600-vjetorit të themelimit të Komisarëve të Tokës së Shenjtë, Ati i Shenjtë i ka dërguar një letër autografe Kustodit të Tokës së Shenjtë Francesco Patton, në datë 2 shkurt 2021. Më poshtë teksti i letrës së papës Françesku:

I dashur vëlla,

në datën 14 që po vjen i bie 600-vjetori i themelimit të Komisarëve të Tokës së Shenjtë nga ana e papës Martini V.

Pas gjithë këtyre shekujve misioni i Komisarëve është gjithmonë aktual: të mbështesin, të nxisin, të përmirësojnë misionin e Kustodisë së Tokës së Shenjtë duke bërë të mundur një rrjet marrëdhëniesh kishtare, shpirtërore e bamirëse që kanë si pikë qendrore tokën ku Jezusi ka jetuar.

E mbështes dhe e bekoj këtë shërbim të çmueshëm dhe uroj që të mund të jetë gjithnjë e më shumë farë e vëllazërisë.

Ju bekoj të gjithëve me zemër dhe, ju lutem, mos harroni të luteni për mua.

Vëllazërisht,

Françesku

Marrë nga teksti i

Giovanni Malaspina | custodia.org

Lexo tekstin e plotë: custodia.org

LAJME TË TJERA

Kongo: 100 vjet të pranisë françeska-ne (1920-2020)

Fretërit kongolezë kremtojnë 100-vjetorin e pranisë françeskane në territorin kongolez. Nga viti 1920, misionarë të kombësive dhe prejardhjeve të ndryshme (belgë, kroatë, amerikanë, polakë etj.) pak nga pak, në periudha dhe kontekste të ndryshme, kanë sjellë mesazhin e shën Françeskut të Asizit në vendin më të madh në Afrikë dhe kanë vendosur aty Urdhrin. Fillimisht belgët, në vitin 1920, në Katanganë e atëhershme, pastaj në Kasai, dhe pak më vonë, në vitet '70, kroatët në Kivu. Prej këtyre tre poleve, françeskanizmi është përhapur më tej në pjesët e tjera të vendit dhe më tej. Sot, njëqind vjet më vonë, Republika Demokratike e Kongos numëron rreth 350 fretër vendas, të ndarë në dy provinca. Prej Kongos, fretërit e shohin sot veten të thirrur “të kthejnë dhuratën e ungjillit” në të gjithë botën (Belgjikë, Bosnje, Kanada, Kongo Brackaville, Kroaci, Francë, Guine, Itali, Marok, Mozambik, Reublika e Afrikës Qendrore, Senegal, Tokë e Shenjtë, Turqi, Shtete të Bashkuara). Kremtimi i këtij 100-vjetori falënderimi është jetuar gjatë gjithë vitit 2020 me një maturi të imponuar prej pandemisë që i ka reduktuar në minimum veprimtaritë kryesore të parapara në vendet e ndryshme: hapja kremtoreshë është kremtuar më 16 shkurt 2020 në Kanzenze, vend i arritjes dhe i varrosjes së misionarëve të parë belgë. Mbyllja e 100-vjetorit parashikohet në majin e ardhshëm në Kolvezi.

L'Osservatore Romano: Duke përqaftuar një tjetër Afrikë

SAE është sigla që nënkupton “Zgjidhje strehimi në emergjencë”. Praktikisht, shtëpizat e famshme në të cilat jetojnë, ende dhe tashmë prej katër vitesh, shumë prej të dëmtuarve nga tërmeti në Italinë qendrore. Dhe njëra prej këtyre shtëpizave prej një viti është kuvendi i atë Karmelo Giannone-s, frat minor me prejardhje nga Pulja, që kishte arritur në Akumoli, në zemër të kraterit të tërmetit dy hapa larg Amatriçes, pas pesëmbëdhjetë vitesh misioni në Afrikë. Së bashku me atë Karmelon është një frat laik, që bashkëndan pritshmëritë dhe shpresat e shumë njerëzve, në mes të një dimri tjetër të gjatë e të vështirë, me borën deri në gjashtëdhjetë centimetra dhe ngricën që mbështjell gjithçka, përfshirë edhe tubat e kaldajave që duhet të lirohen gjithmonë në mënyrë që të arrijë pak ngrohtësi mes kuzhinës së vogël dhe dhomës së gjumit të fëmijëve. Por në derën e shtëpisë-kuvend shihet gjithmonë buzëqeshja e madhe e këtij frati françeskan 49 vjeçar, së bashku me atë të plakës së vetme që shpesh e pret për Meshën e ditëve të javës në kishëzën që duket sikur ka dalë nga peizazhi i një kartoline.

Lexo tekstin e plotë (në italisht):
www.osservatoreromano.va

Vendi i një frati françeskan në Muzetë e Vatikanit

Edhe pse Muzetë e Vatikanit janë mbyllur për gati 3 muaj gjatë karantinimit të fundit, brenda mureve të tij puna ka vazhduar, përfshirë edhe ajo e instalimit të një vepre të madhe me disa panele (poliptike) të një frati françeskan. Vepra titullohet “Golgota”

dhe është e fra Sidival Fila, me prejardhje nga Brazili por që ka kaluar më se 25 vjet në Itali. Fra Sidival-i është anëtar i vëllazërisë së Shën Bonaventurës në Palatino, Romë.

Ka qenë rregulltari i parë që ka ekspozuar në Dyvjeçaren e Venecias, dhe puna e tij për Dyvjeçaren tani është bërë pjesë e Koleksionit të përhershëm të Artit Bashkëkohor të Vatikanit. Muzetë kanë zgjedhur një location të shkëlqyeshëm për “Golgotën” – Salla e Shenjtëve në Apartamentet Borgia – me afresket e saj madhështore të shek. XV të artistit të rilindjes italiane, Pinturicchio. Kontrasti, për sa u përket ngjyrave, konceptit dhe strukturës, është impresionues dhe tejet evokativ.

Lexo në: ofm.org

Një françeskan që dekorohet nga anglikanët për përpjekjet e tij për ekumenizëm

Fra Don MacDonald, profesor prej shumë kohësh në Newman Theological College (Edmonton, Kanada), ka marrë titullin e Kanonikut ekumenik të nderit të Dioqezës anglikane të Edmontonit si mirënjohje për punën e tij për ekumenizëm. Është një testament për fra Donin që ka bërë pjesë në një dialog ekumenik me bashkësinë anglikane në mënyra të ndryshme që prej viteve '60. Titulli i Kanonikut ekumenik të nderit është dhënë gjatë Javës së lutjes për bashkimin e të krishterëve nga data 18 deri më 25 janar 2021.

Është e rrallë, por jo pa precedentë, që një Kishë e një bashkësie t'i japë një titull nderi një shërbestari të një bashkësie tjetër. Në vitin 2008, arqipeshkvi Donald Bolen i Rexhinës është vendosur si Kanonik ekumenik i katedrales së Noruicit (anglikane) në Angli për ndihmesat e tij në marrëdhëniet anglikano-katolike në nivel ndërkombëtar. Mendohet se është një prej kanadezëve të paktë të cilëve u është dhënë ky nder.

Burimi: Grandin Media

BOTIME TË REJA FRANÇESKANE

PIETRO MOCCIARO, *Francesku i Asizit në Shtatëqindën reformatore. Hetim i jezuitëve Bolandistë në Acta Sanctorum (1768), Antonianum, Romë 2020, 466 fq.*

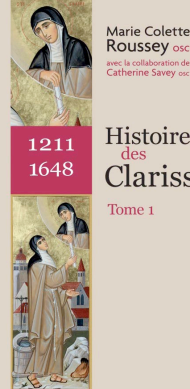
PIETRO MOCCIARO, *Francesku i Asizit në Shtatëqindën reformatore. Hetim i jezuitëve Bolandistë në Acta Sanctorum (1768), Antonianum, Romë 2020, 466 fq.*

A jemi vërtetë të sigurtë se figura e sotme e Françeskut të Asizit – një personazh krejt njerëzor, i karakterizuar nga varfëria, nga përvujtëria dhe nga paqja,

transmetuar botës në mënyrë kaq domethënëse e të fuqishme prej pontifikatit aktual – është e njëjta e shekujve të kaluar? Në të vërtetë, mjafton të vërejmë pikturat e mrekullueshme të Ludovik Karraçit, Guido Renit apo të Karavaxhos mes shek. XVI e XVII për t'u bindur për të kundërtën. Shën Françesku i epokës moderne në të vërtetë është një shenjt “barok”, i prirur nga misticizmi dhe asketizmi, në qëndrim estetik apo prej pendestari në meditim me kafkën në dorë, shumë larg prej imagjinatës kolektive aktuale.

Pra, në çfarë mënyrë është mundur të arrihet në paraqitjen aktuale të shenjtimit të Asizit? Një pjesë e meritës me siguri i takon stinës së frytshme të studimeve historike të zhvilluara gjatë gjithë shekullit XX, por rrënjët e saj gjenden më larg, duke pasur një fazë kyçe në Shtatëqindën, do të thotë në hetimin historiko-kritik të jezuitëve bolandistë. Në të vërtetë, është i vitit 1768 botimi, brenda zinxhirit të Acta Sanctorum nën kujdesin pikërisht të dijetarëve të Anversës, i një dosjeje monumentale kërkimi në lidhje me Françeskun e Asizit, që konsiderohet si përpjekja e parë e aplikimit të metodës historike në burimet françeskane. Një Françesk i filologëve dhe i dijetarëve, i nxjerrë prej perimetrit kulturor e kultural të urdhrit të tij, profili më modest dhe njerëzor i të cilit do t'i hapë udhën një shenjt me fytyrë të re e universale, nga njëra anë i konsideruar më afër epokës në të cilën jetoi realisht, nga ana tjetër më afër ndjeshmërisë bashkëkohore.

Pra, ky studim ka qëllimin të rindërtojë këtë takim tejet të veçantë mes Françeskut të thjeshtë dhe kulturës së rafinuar jezuite, i cili, po ta shohim mirë, përbën një etapë të një itinerari që arrin deri në ditët tona. Në të vërtetë, nuk është krejt e rastësishme që jezuiti i parë i zgjedhur papë të ketë qenë edhe i pari papë që ka marrë emrin e Françeskut, sigurisht në nder të shenjtimit të Asizit, por edhe si model i reformës prej Kishën bashkëkohore.

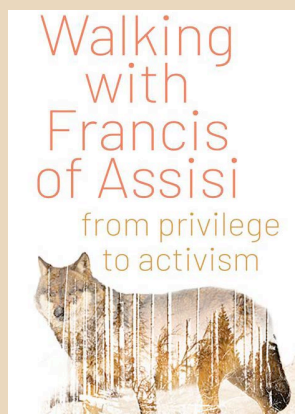
MARIE-COLETTE ROUSSEY OSC E CATHERINE SAVEY OSC, *Histoire des clarisses [2 vëllime] (Historia e Klariseve), Salvator, Paris 2020, 1600 fq.*

MARIE-COLETTE ROUSSEY OSC E CATHERINE SAVEY OSC, *Histoire des clarisses [2 vëllime] (Historia e Klariseve), Salvator, Paris 2020, 1600 fq.*

Këto dy vëllime paraqesin historinë e plotë të Urdhrit të Klariseve, fryt i punës së madhe dhe i pasionit, për të ofruar një dokumentacion të gjerë që vjen nga e gjithë bota.

Shenjtja Kjarë e Asizit mishëroi në jetën monastike femërore thirrjen e Françeskut për të ndjekur Krishtin e varfër dhe vëllazëror. Si rezultat, sajoi një formë të re jete dhe qe gruaja e parë që shkroi një rregull. Kjo aventurë zgjat prej tetë shekujsh. Urdhri ka përjetuar shumë prova; ka njohur periudhat e veta të dekadencës, por gjithmonë është rigjallëruar prej grupeve të vogla të zellshme dhe prej shembullit të figurave të mëdha të Urdhrit: Shenjtja Koletë, Shenjtja Katerinë nga Bolonja, Shenjtja Veronika Xhuliani.

Falë formës së tyre të jetës të rrënjësuar në Ungjillin, Klariset kanë evoluar me kohët dhe u janë përshtatur të gjitha vendeve. Sot, ndërsa Urdhri është duke luftuar në Perëndim, është duke u zhvilluar me të shpejtë në kontinentet e tjera.

BRUCE EPPERLY, *Walking with Francis of Assisi: From Privilege to Activism (Duke ecur me Françeskun e Asizit: Nga Privilegji në Aktivizëm), Franciscan Media, Cincinnati 2021, 160 fq.*

Prej një shtegtimi rrugëve të Asizit deri te shëtitjet soditëse në plazhet afër shtëpisë së vet, Bruce Epperly, pastor i United Church of Christ, ka reflektuar mbi çështjet e privilegjit, lutjes dhe drejtësisë shoqërore duke ecur me mësimet e Françeskut të Asizit. Prej rrënjëve të tij, të lindura në traditat reformuese, ka një kuptim të thellë të thirrjes së marrë prej Françeskut për të rindërtuar Kishën dhe të nevojës për një reformë të vazhdueshme, jo vetëm në jetët tona personale, por edhe në shoqërinë tonë dhe në institucionet tona fetare. E di se ndryshimi vjen nga brenda, nga dëgjimi i shpirtit të Hyjit dhe kur angazhohemi në dëgjimin soditës.

KAPITULLI GJENERAL 2021: LUTJE DHE NDËRMJETËSIME

Ministri gjeneral me Definiturin gjeneral të Urdhrit i fton të gjithë fretërit të luten për mbarëvajtjen e Kapitullit gjeneral, duke nisur nga E mërkura e Përhime, duke bashkuar lutjet dhe ndërmjetësimet që vijnë me ato të përditshmet të nxjerra prej Liturgjisë së Orëve.

Shkarko PDF:

[ENG](#) - [ESP](#) - [ITA](#) - [DEU](#) - [FRA](#) - [HRV](#) - [POL](#) - [POR](#)

Kapitulli gjeneral OFM 2021

E përtërijmë Vizionin tonë. E përqafojmë të Ardhmen tonë.
"Zgjuhu... dhe do të të shndrisë Krishti" (Ef 5, 14)

Në Lavdet e mëngjesit

O Zot, preke zemrën tonë dhe na zgjo (krh. Vap 12, 27) nga çdo pandjesi duke përtërirë në ne zellin dhe përkushtimin e plotë ndaj vullnetit tënd:
– dëshirojmë të të duam duke e jetuar ungjillin me dashuri gjithnjë e më të madhe dhe vepruese në hare të përsosur (nga Lulet e sh. Françeskut – "Fioretti") me të gjitha krijesat e tua (krh. Kënga e krijesave dhe Kol 1, 16-17).

ose:

Je dëftuar në dashuri, o Zot, ti që je për ne mëshirë, hir dhe shëlbim; zgjoje dashurinë tonë të fjetur ndaj hirit tënd të jashtëzakonshëm (2 Kor 9, 14):
– dhe të thirrur që të jemi dritë për të gjithë burrat e gratë, na bëj të përshtatshëm nëpërmjet misionit që na ke besuar, që t'i japim nder e lavd emrit tënd të shenjtë (krh. Shën Françesku, Letra e Parë drejtuar kustodëve, 243) dhe të të takojmë në lavdinë në të cilën na ke thirrur (1 Tim 6, 12).

Në Mbrëmësoren

O Zot, ti nuk lodhesh kurrë duke i ndriçuar të gjithë bijtë e tu (Ef 3, 9) për t'i mbushur me të mira e me paqe:
– ngjall në ne një zell të gëzueshëm për të ecur si bij të dritës (krh. Gjn 12, 36) dhe për ta ndriçuar tokën me reflektimin e shkëlqimit tënd (Zb 18, 1).

ose:

O Zot, burim i shkëlqyeshëm (Mt 17, 2-3), dritë e njerëzve që shndrit në errësirë (krh. Gjn 1, 5), udhëhiqi hapat tanë në rrugën e dashurisë (2 Gjn 1, 6):
– na fol përgjatë rrugës, na i shpjego përsëri Shkrimet, ndize gjithmonë zemrën tonë (krh. Lk 24, 13v) duke na bërë të aftë ta predikojmë fjalën tënde me shembullin e jetës sonë (Celano, Biografia e parë, kap. XV, 37).

NJË LEXIM I VAZHDUESHËM I RREGULLËS SË PAVULOSUR TË FRANÇESKUT TË ASIZIT: TETËQIND VJET PAS HARTIMIT TË SAJ, 1221-2021

Qendra e përvojës dhe e formimit françeskan, Motrat Klarise të Shën Severinit dhe vëllezërit e OFS organizojnë një seri takimesh online për thellimin dhe reflektimin mbi Rregullën e Pavulosur.

Takimet e ardhshme:

14 mars: Jeta vëllazërore në shërbim të ndërsjellë dhe të aftë për falje

11 prill: Puna dhe lypësaria për të jetuar dhe për të bashkëndarë fatin e të varfërve

9 maj: Të shkuarit nëpër botë për t'u predikuar të krishterëve dhe në mision mes të pafëve

Takimet do të transmetohen në:

facebook.com/sansalvatoreincolpersito

youtube.com/ClarisseSanSeverino

VIZITATORI I RI GJENERAL

Fra Thomas Hrastnik

**i Provincës së Shën Leopoldit, Austri
për Provincën e Shenjtes Elizabetë,
Gjermani**

KUSTODI I RI

Fra Rogério Viterbo de Sousa

**Kustodia e Nuestra Señora de las Siete Alegrías,
Brazil**